

ud af Finantsloven. Vi see jo endog saa, at den ene af disse Generaler, nemlig den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgfreds (Tscherning), ikke engang i den Henseende følger den anden General (M. Hage), der aldeles vil stryge de 4,000 Rd., der allerede ere opførte paa Finantsloven som Tilskud til Industriens Fremme; men naar de ærede Herrer ikke engang i dette lille Punkt følges ad, saa seer man jo, at ihvorvel de stærkt udtale sig for Principet, ville de dog ikke gjøre et eneste alvorligt Skridt til at føre det igjennem. Naar det nu er givet, at der fra deres Side ikke paa nogen Maade alvorligt er forsøgt paa at gjøre Principet gjældende, saa kunne alle den Slags stærke Udtalelser fra de Herrer aldeles ikke overbevise mig om, at man skal holde sig borte fra den Slags Forslag, naar man finder dem hensigtsmæssige og rigtige i og for sig. Rigsdagen har ogsaa meget ofte vedtaget saadanne Forslag, som den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgfreds har bekæmpet paa samme Maade. Jeg husker, at det sidste Spørgsmaal af den Art var Forslaget om Tilskud til Bøndehøjskoler. Den ærede Rigsdagsmand anførte da accurat det Selvsamme som idag, han bekæmpede dette Forslag dengang ligesaa varmt, som han har bekæmpet det foreliggende Forslag, men Folkethinget vedtog det med en meget stor Majoritet. Jeg troer ikke, at man kan forlange, at de enkelte Forslagsstillere hver især have at opstille det, hvorpaa det absolut taget kommer an, men hvad det kommer an paa, det er, om ethvert saadant Forslag, naar man overhovedet vil gaae i denne Retning, er saa hensigtsmæssigt og rigtigt, at det vinder Anerkjendelse af Fleertallet i Folkethinget. Hidtil har man jo ogsaa fulgt den Regel, at naar en Minister bestemt modsatte sig slike Forslag, var det en Grund til at forkaste dem, men den vedkommende Minister har idag netop ikke modsat sig at medtage det foreliggende Forslag, idet han tvertimod har sagt, at dersom det bliver vedtaget, skal han udføre det paa den samvittighedsfuldste Maade. Her mangler altsaa et af de Momenter, som skulde gjøre, at Folkethinget for Principets Skyld skulde forkaste Forslaget. Jeg for mit Vedkommende maa protestere imod, at Forslaget

skulde være opstillet for at hde Kjøbstæberne en Slags Trøst; Slikt har været langt fra mine Tanker, og det har gjort mig ondt, at den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (G. Winther), der iøvrigt støttede Forslaget, har udtalt, at det var Grunden, som bevægede ham til at holde paa det; i mine Dine vilde dette ogsaa være en daarlig Trøst. Forslaget er ikke stillet for at hde nogen Slags Trøst, det er kun stillet for at komme de Kredse tilhjælp, hvorom der her er Tale. Disse Kredse ere saa uformuende, at de ikke ere istand til ved egne Anstrengelser at forskaffe sig den Udvikling i forskjellig Retning, som der i Fremtiden kan være nødvendig for dem, og derfor have vi meent, at man bør komme dem til Hjælp med et Tilskud i de Tilfælde, hvor de selv hde, hvad de formaae. Her er ikke Tale om, at man skal give dem, hvad de forlange; her er kun Tale om, at naar de have en saa stærk Overbeviisning om Rigtigheden af, hvad de ønske at faae udført, at de selv skøde Penge til, saa skal Staten træde til og hde et Tilskud, forsaavidt de ikke selv ere istand til ved egne Kræfter at udføre det. At de have godtgjort for vedkommende Minister, at de have sammensludt en vis bestemt Sum i et bestemt Niemed, maa overbevise om, at det ikke er tomt Hjernesvind; thi disse Folk have ikke saa mange Midler ihænde, at de af Hensyn til Noget, som blot er tomt Hjernesvind, forene sig om at skøde Penge sammen. Naar det nu er blevet sagt, at et Tilskud som det, her foreslaaes, alligevel ikke kunde hjælpe Kjøbstæberne, skal jeg dertil bemærke, at det er overordentlig vanskeligt for de Mænd, som leve i store Forhold og ere vante til at bedømme alle Ting fra deres Hvidepunkt, at sætte sig ind i smaa Forhold og see, hvad der i smaa Forhold kan hjælpe. Naar man finder sig under store Forhold, er man meget tilbøielig til at ansee en ringe Ydelse som Noget, der aldeles Intet kan nytte, medens man derimod, naar man kan see ind i de mindre Forhold og bevæger sig i dem, seer, at det Mindre i den mindre Kreds ofte udretter langt Mere end det Større i den større Kreds, og efter min Opfattelse er dette Noget, som Kjøbstæberne selv for deres Vedkommende maae bedømme. Dersom de selv